

**ÇEVRE KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA VE 375 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN**

Görüş Bildiren Kurum: TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI

Kanun Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme	
Mevcut Metin	Öneri/Teklif Metni
<p>MADDE 2- 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 20' nci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinin (4) numaralı alt bendinde yer alan "10 Türk lirası" ibaresi "11,59 Türk lirası" şeklinde değiştirilmiş ve bendin birinci paragrafında yer alan "idarî para cezası verilir." ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.</p> <p>"Ancak yüz bin grostondan büyük tanker, gemi ve diğer deniz araçları için yüz bin groston esas alınarak idarî para cezası verilir."</p>	<p>MADDE 2- 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 20' nci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinin (4) numaralı alt bendinde yer alan "10 Türk lirası" ibaresi "11,59 Türk lirası" şeklinde değiştirilmiş ve bendin birinci paragrafında yer alan "idarî para cezası verilir." ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.</p> <p>"Ancak yüz bin grostondan büyük tanker, gemi ve diğer deniz araçlarından kaynaklı evsel atıksuların, deterjanlı su, köpük, egzoz gazı yıkama sistemi suları vb. yıkama sularının veya katı atıkların denize boşaltılması halinde, net tonajı düşülerek (yaşama ve seyir yerleri, portu, safra ve tatlı su tankları, tankerlerde pompa dairesi, donki ve kazan daireleri, yürütücü yerler ve yelken mağazası gibi) hacimler esas alınarak idarî para cezası verilir."</p>
Değerlendirme	
<p>Yüz bin grostondan büyük tanker, gemi ve diğer deniz araçlarında, geminin kazanç sağlamakta kullanılan kapalı yerlerinin hacim oranı (net tonajı) artar, ancak büyük gemilerin yönetime ilişkin hacimlerinde de atık kapasitesinin de artması beklenmelidir. Bu nedenle sabit üst groston değeri almak yerine oranlanması, net tonaj değerinin düşülmesiyle bulunan kapasitelerin belli aralıkla cezaya konu edilmesi gerekir.</p>	
<p>MADDE 5 - "5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun ek 3'üncü maddesine" ""Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çevre,</p>	<p>MADDE 5 - Büyükşehir Belediyesi Kanununun da Büyükşehir belediyesi sınırları içinde bulunan kırsal yerleşim özelliği bulunan yerler, Belediye meclisinin alacağı</p>

<p>Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelik ile belirlenir.” eklemesi yapılmıştır.</p>	<p>kararlar ile belirlenirken, kanun değişikliği ile bu yetki belediyelerden alınarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına verilmektedir.</p> <p>Önerimiz mevcut kanun maddesinden herhangi bir değişiklik yapılmamasıdır.</p>
<p>Değerlendirme</p> <p>Çevre ve Bazı kanunlarda yapılan değişikliklerde, Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde bulunan alanlar ile ilgili kararlarda Belediye yetkileri iptal edilerek Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına devredilmektedir. Böylelikle Büyükşehir belediye sınırları içinde bulunan kırsal yerleşim özelliği bulunan yerlerin yapılaşma kararları Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca belirlenecektir. Bu durumda Kent sınırları içinde kırsal nitelikte olan yerlerin beton yığınlarına dönüşmesinin önü açılacaktır.</p> <p>Değişikliklerin büyük çoğunluğunda İktidarın en kullanışlı Bakanlığı olan “Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının” sınırsız yetkilendirerek sermayenin önündeki tüm engelleri kaldırmak amaçlanmaktadır.</p>	
<p>MADDE 7 - g) Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketler tarafından Avrupa Birliği ile katılım öncesi mali işbirliği çerçevesinde desteklenen projelerin finansmanı için yapılan borçlanmalar, çok taraflı yatırım ve kalkınma bankaları ile yabancı devlet kuruluşlarından doğrudan veya İller Bankası Anonim Şirketi aracılığıyla yapılan borçlanmalar ve Su Kanalizasyon ve Altyapı Projesi (SUKAP) kapsamında yürütülecek işler için İller Bankası Anonim Şirketinden yapılan borçlanmalar (d) bendindeki miktarın hesaplanmasında dikkate alınmaz.</p>	
<p>Değerlendirme</p> <p>Mevcut kanun maddesinden herhangi bir değişiklik yapılmaması önerilmektedir.</p> <p>Yabancı finans kaynaklı alt yapı projelerinde İller Bankası Anonim Şirketi tarafından yapılan borçlanmalarda kriterler kaldırılarak, yine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının inisiyatifi devreye sokulmaktadır.</p> <p>Değişikliklerin büyük çoğunluğunda İktidarın en kullanışlı Bakanlığı olan “Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının” sınırsız yetkilendirerek sermayenin önündeki tüm engelleri kaldırması amaçlanmaktadır.</p>	
<p>MADDE 3- 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununa aşağıdaki ek madde ve ekli (7) numaralı kroki ile liste eklenmiştir.</p>	<p>MADDE 3- 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununa aşağıdaki ek madde ve ekli (7) numaralı kroki ile liste eklenmiştir.</p>

“EK MADDE 5- Ekli (7) numaralı kroki ile listede sınır ve koordinatları gösterilen alanda, yer seçim kararına uygun olarak imar planı kararıyla sera konulu Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kurulabilir.”	“EK MADDE 5- Ekli (7) numaralı kroki ile listede sınır ve koordinatları gösterilen alanda, yer seçim kararına ve ÇED kararlarına uygun olarak imar planı kararıyla sera konulu Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kurulabilir.”
--	---

Değerlendirme

Sera konulu Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulabilir olması için bu tesislerin çevre ile ilişkisini değerlendiren, sürdürülebilir bir kentleşmeyi destekleyen ve sanayi bölgelerinin çevre standartlarını yükseltecek şekilde iyileştirilmesini sağlayan ÇED raporlarıyla değerlendirilmesi zorunlu tutulmalıdır.

Mevcut ek, gerekli Çevresel Etki Değerlendirme çalışması yapılmadan uygulamaya alınmamalıdır. 21.03.2022 tarihinde söz konusu ilçede Ceyhan Nehri'nin Akdeniz'e döküldüğü alanda 6.337 dekar alanda Su Ürünleri Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (TDİOSB), Kuruluş Protokolü Bakan Prof. Dr. Vahit KIRIŞÇI tarafından onaylanmıştır. Yapılan açıklamada TDİOSB' nin faaliyete geçmesi ile yılda 60.000 ton su ürünleri üretimi planlandığı belirtilmektedir. Madde-3'e eklenen Sera konulu Tarıma Dayalı İhtisas OSB kurulabilir ibaresiyle bölgenin tarım sanayiine açıldığı görülmektedir. Bölgenin tarım sanayiine açılması ile oluşacak ekolojik kirlilik yükünü kaldırıp kaldırmayacağına ilişkin yapılan çalışma varsa kamuoyu ile paylaşılması, yapılmamış ise bu çalışma yapılmadan bölge Tarıma Dayalı İhtisas OSB'ye açılmamalıdır.